

Bo i Kvalsund: Arbeidsmandsforbundet vil at folk skal bo og leve i Kvalsund, sier nestleder i Arbeidsmandsforbundet Anita Johansen. Bildet er fra en debatt om mineraler for det grønne skiftet under Arendalsuka i fjor.

Gruvedrift i Nussir:

– Arbeidsmandsforbundet kommer ikke til å godkjenne at Kvalsund blir et pendlersamfunn

De som frykter at arbeidsstokken i gruva i Nussir kun vil bestå av pendlere, kan ta det med ro. Ifølge Anita Johansen, nestleder i Arbeidsmandsforbundet, er det uaktuelt for forbundet å godkjenne en arbeidstidsordning som på sikt gjør det mulig å pendle.

[ANE BØRRUD \(tekst\)](#)

ane.borrud@lomediamedia.no

15.03.2019 09:16

Den tidligere gruvearbeideren og nå nestleder i Arbeidsmandsforbundet, Anita Johansen, mener oppstart av gruvedrift i Kvalsund er en skikkelig gladnyhet.

– Regionen trenger sårt aktivitet, og Nussir vil bli den største private arbeidsplassen i Finnmark, i alle fall før Sydvaranger AS åpner igjen, sier hun.

Johansen mener det er viktig at Norge tar utvinner naturressurser som verden etterspør.

– Hvem mener vi ellers skal utvinne mineralene Norge trenger for det grønne skiftet? Miljøavtrykkene ved gruvedrift her til lands er betydelig mindre enn ved gruvedrift andre steder i verden, påpeker hun.

Pendlere fra Russland, Polen, Kina og Australia?

Kvalsund er en liten kommune, med under 1000 innbyggere. Arbeidsledigheten er lav. Det er flere som har satt spørsmålstejn ved hvor Nussir skal ta arbeidskraften fra.

«Kvalsund ligger midt mellom to heftige vekstområder: olje og gassbyen Hammerfest og servicesenteret Alta. Det er rundt ti arbeidsledige i hele Kvalsund. Kanskje én vil ha helse og kvalifikasjoner til å ta jobb i gruveindustrien. Resten vil bli rekruttert fra Russland, Polen, Kina og Australia, og i Kvalsund kommer disse langpendlerne til å bo på brakkerigg», skriver forfatter og journalist Morten Strøksnes, i et [debattinnlegg i Nordlys](#).

Pendlerordninger må ha godkjenning

Nestlederen i Arbeidsmandsforbundet sier at Strøksnes og andre med samme bekymringer kan ta det helt med ro.

For det første er hun sikker på at oppstart av gruva vil føre til at folk flytter til Kvalsund.

– Det er så få arbeidsledige i dag fordi folk reiser dit arbeidsplassene er. Hvordan kan du bli i Kvalsund når det ikke er arbeidsplasser der? De unge reiser ut, og de kommer ikke tilbake. Det å ha arbeidsplasser får folk til å flytte dit, mener hun.

Og fortsetter med at det ikke er hold i påstandene om at Nussirs arbeidskraft vil bestå av pendlere som bor på brakker.

– For å kunne pendle må du ha en arbeidstidsordning som gjør at du jobber lange dager, for deretter ha lengre perioder fri. For å ha en sånn ordning må du ha en godkjenning fra en fagforening med innstillingsrett. Når det gjelder Nussir så vil det si oss i Arbeidsmandsforbundet, siden det er vi som organiserer innen bergverk.

Det er [arbeidsmiljølovens kapittel 10](#) som regulerer arbeidstiden. Hovedregelen er at den alminnelige arbeidstid ikke må overstige ni timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av sju dager. For å ha andre arbeidstidsordninger må en bedrift som har tariffavtale ha godkjenning av fagforeningen.

Og ifølge Johansen er det uaktuelt for Arbeidsmandsforbundet å legge opp til en arbeidstidsordning som på sikt gjør det mulig å pendle.

– Vi sloss for en normalarbeidsdag, slår hun fast.

– Folk skal bo og leve i Kvalsund

Johansen sier at forbundet vil at folk skal bo og leve i Kvalsund.

– De skal bidra i lokalsamfunnet. Om de kommer fra Russland, Polen, Kina eller Australia er av underordnet betydning. Men de skal ha tid til familieliv og være med i lokalsamfunnet. Hos oss står normalarbeidsdagen sterkt. Det er ikke bra for helsa å jobbe veldig lange dager, som du må hvis du skal ha lange avspaseringsperioder.

– Gjennomsnittlig levealder for en anleggsarbeider er 10 år kortere enn i befolkningen for øvrig. Og vi mener at nattarbeid og lange dager på jobb er en del av årsaken, legger hun til.

– *Men dere godkjenner pendlerordninger for anleggsarbeidere?*

– Ja det gjør vi. Det er fordi anleggene er tidsbegrenset, og anleggsfolk må reise til jobben. Etter en periode på et anlegg er det et nytt anlegg som står for tur. Når vi godkjenner pendlerordninger for anlegg er det fordi arbeidsfolka ikke kan bo hjemme når de er på jobb. Mens gruva vil alltid ligge der den ligger, og gruvearbeiderne kan bo i nærheten av gruva, forklarer hun.

– Vi må antagelig se på overgangsordninger

Men nestlederen innser at det i en overgangsperiode nok blir nødvendig med pendlerordning. Fram til infrastrukturen er på plass i Kvalsund.

– Arbeiderne må ha hus å bo i, ungene må ha barnehage og skole. De kommer ikke til å flytte til Kvalsund før dette er på plass, og det kommer til å være behov for overgangsordninger, slår hun fast.

Akkurat hvor lang overgangsperioden kan bli er for tidlig å si noe om.

– Men det kommer ikke til å bli pendling som hovedregel. Vi kommer ikke til å godkjenne at Kvalsund blir et pendlersamfunn. Vi skal sørge for å bli kobla tidlig på i prosessen med arbeidstidsordninger i Nussir, og har allerede en god dialog med Øystein Rushfeldt og ordføreren i kommunen, forteller Johansen.

Hun viser til gruva i Syd-Varanger.

– Da den gjenåpnet hadde den ikke lokal arbeidskraft. 80 prosent pendlet, og 20 prosent var fastboende. Da gruva gikk konkurs var det 80 prosent fastboende og 20 prosent pendlere. Og pendlerordningen var på tur til å bli sagt opp, avslutter hun.